

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 14 juni 2018

Mål nr

Ö 4798-17

PARTER

Klagande

Nomus Fastighets AB

Ombud: Advokat JG och jur.kand. GS

Motparter

1. AKC

2. SEC

Ombud för 1 och 2: Advokat MJ

SAKEN

Ansökan i hovrätt om återställande av försutten tid

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten över Skåne och Blekinges beslut 2017-10-02 i mål Ö 2276-17

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen ändrar hovrättens beslut på det sättet att Högsta domstolen med tillämpning av 58 kap. 11 § rättegångsbalken återställer den försuttna tiden för att ansöka om återvinning av Helsingborgs tingsrätts tredskodom den 17 juli 2017 i mål T 1751-17. Ansökan om återvinning ska ha kommit in till tingsrätten inom en månad från dagen för Högsta domstolens beslut.

Högsta domstolen förordnar att domstolens beslut den 24 oktober 2017, om inhibition av tingsrättens tredskodom, inte längre ska gälla.

Det ankommer på tingsrätten att vid ett återupptagande av målet pröva frågan om parts skyldighet att ersätta motpart för rättegångskostnad i Högsta domstolen.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

Nomus Fastighets AB har yrkat att Högsta domstolen ska återställa den försuttna tiden för att söka återvinning av Helsingborgs tingsrätts tredskodom den 17 juli 2017 i mål T 1751-17. Alternativt har Nomus yrkat att hovrättens beslut ska undanröjas och att målet ska återförvisas till hovrätten.

AKC och SEC har motsatt sig att hovrättens beslut ändras.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

Högsta domstolen har den 24 oktober 2017 beslutat att någon åtgärd för verkställighet av tingsrättens tredskodom tills vidare inte får vidtas.

SKÄL

Bakgrund och frågan i Högsta domstolen

1. AKC och SEC ansökte om stämning mot Nomus Fastighets AB och yrkade att bolaget, till följd av en fastighetsförsäljning, skulle förpliktas att till dem betala knappt tre miljoner kr samt ränta.
2. Tingsrätten utfärdade stämning med föreläggande för Nomus att komma in med svaromål inom 14 dagar efter det att bolaget hade fått del av handlingarna. I stämningen angavs att tredskodom kunde komma att meddelas om bolaget inte svarade inom den angivna tiden. Av de upplysningar som bifogades stämningen framgick att tredskodom kunde komma att meddelas omedelbart efter det att tiden hade löpt ut och kändena, om det behövdes, beretts tillfälle att slutföra talan.
3. Stämningen skickades till Nomus postadress den 27 april 2017 och till ställföreträdaren HKs postadress den 14 juni 2017. HK bekräftade per telefon den 28 juni 2017 att handlingarna hade mottagits. Något svar från Nomus kom inte in. Tingsrätten biföll kändenas talan i tredskodom den 17 juli 2017.
4. Enligt en anteckning på tingsrättens dagboksblad skickades tredskodomen med e-post till parternas ombud samma dag som den meddelades. Tredskodomen expedierades till en e-postadress som tillhörde ställföreträdaren HK. Av misstag antecknades på dagboksbladet att domen hade sänts till bolagets ombud.
5. Nomus ansökte inte om återvinning av domen.
6. Nomus ansökte om återställande av försutten tid. Till stöd för ansökan anförde bolaget att tredskodomen inte hade skickats till Nomus. Bolaget hade därför inte fått del av domen under återvinningsfristen. Enligt bolaget förelåg

det därför laga förfall. Hovrätten har avslagit Nomus ansökan om återställande av försutten tid.

7. I Högsta domstolen har Nomus, utöver vad som anförts i hovrätten, gjort gällande att det inte har varit lämpligt att expediera domen till den e-postadress som tingsrätten använt.

8. Frågan i Högsta domstolen är om Nomus hade laga förfall för sin underlåtenhet att i rätt tid ansöka om återvinning av tredskodomen, särskilt med hänsyn till den e-postadress som domen expedierades till.

Den rättsliga regleringen

9. Om någon har försuttit den tid som gäller för ansökan om återvinning, får tiden återställas om han eller hon hade laga förfall (se 58 kap. 11 § rättegångsbalken). Enligt 32 kap. 8 § är laga förfall då någon genom avbrott i allmänna samfärdseln, sjukdom eller annan omständighet, som han eller hon inte bort förutse eller rätten annars finner utgöra giltig ursäkt, hindrats från att fullgöra vad som ålegat henne eller honom. Det är inte bara absoluta hinder som avses. Som laga förfall kan godtas varje omständighet som är av den beskaffenheten att det inte skäligen kan krävas att parten ska närvara eller i övrigt vara verksam i rättegången (se NJA II 1943 s. 420).

10. I ärenden om återställande av försutten tid har den som påstår laga förfall ansetts ha bevisbördan för de omständigheter som åberopas till stöd för ansökningen. Beviskravet har satts lågt med hänsyn till svårigheterna att i efterhand prestera fullt bevis för att en försändelse som avsänts inte kommit fram. (Se NJA 2015 s. 275 p. 7.)

11. När ett mål eller ärende har avgjorts på handlingarna och en part inte i förväg har underrättats om när avgörandet skulle meddelas, ska ett påstående att avgörandet inte har kommit parten till handa godtas, om inte omständigheterna talar mot påståendet (se NJA 2012 s. 435 p. 10).

12. Tredskodomsförelägganden har under vissa förutsättningar ansetts kunna jämföras med ett besked om när ett avgörande kommer att meddelas (se NJA 2015 s. 275 p. 16).

13. Om domstolen t.ex. av misstag inte har expedierat ett avgörande, skickat det till en adress som inte gäller för en instämnd part eller till fel e-postadress får det normalt sett anses föreligga laga förfall, förutsatt att parten inte på annat sätt fått kännedom om avgörandet under den frist som är aktuell (jfr NJA 1984 s. 706 och NJA 2017 s. 210 p. 17).

14. Motsvarande synsätt bör anläggas när ett avgörande har expedierats till en e-postadress som med hänsyn till omständigheterna inte har varit lämplig att använda (jfr 10 § förordningen, 2003:234, om tiden för tillhandahållande av domar och beslut, m.m.). Vid bedömningen av om en e-postadress har varit lämplig att använda är det av betydelse om part har angett att handlingar kan skickas till e-postadressen; antingen i det aktuella målet eller generellt. Även utan sådan uppgift från parten kan en e-postadress vara lämplig att använda, t.ex. om domstolen har informerat parten om att den kan komma att användas i målet.

Bedömningen i detta fall

15. Tidsfristen för Nomus att komma in med svaromål löpte ut den 12 juli 2017. Tredskodom har meddelats inom sådan tid att det finns förutsättningar att jämföra tredskodomsföreläggandet med ett domsmeddelande. Tingsrättens uppgift om att tredskodomen, samma dag som den meddelades, skickades till en viss e-postadress som tillhör HK får godtas. Frågan är då om Nomus, med hänsyn till den e-postadress som domen expedierades till, har haft laga förfall för att underlåta att ansöka om återvinning.

16. Nomus har inte angett att handlingar i målet kunde skickas till nu aktuell e-postadress för bolagets ställföreträdare. Tingsrätten har inte heller

informerat bolaget om att den adressen kunde komma att användas.

E-postadressen hade inte tidigare använts i målet. Inte heller av annat skäl har Nomus haft anledning att räkna med att tingsrätten skulle skicka tredsko-
domen till e-postadressen. Det var därmed inte lämpligt att expediera tredsko-
domen dit.

17. Mot bakgrund av det anförda får Nomus uppgift om att domen inte kommit bolaget till handa under återvinningsfristen godtas. Det har inte framkommit att Nomus under denna tid på annat sätt fått kännedom om domen.

18. Nomus har därmed haft laga förfall för sin underlåtenhet att i rätt tid ansöka om återvinning. Den försuttna tiden ska därför återställas. Vid denna bedömning saknas det skäl att pröva Nomus alternativa yrkande om återförvisning.

19. Frågan om skyldighet för part att betala ersättning för motparts rättegångskostnad i Högsta domstolen ska vid ett återupptagande av målet prövas av tingsrätten.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Ingemar Persson, Svante O. Johansson (referent), Lars Edlund, Stefan Johansson och Malin Bonthron
Föredragande justitiesekreterare: Andreas Löf